

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΑ

Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnōvit; extractum imperatōrem eum salutāvit. Hinc ad commilitōnes suos eum adduxit. Ab his in castra delātus est tristis et trepidus, dum obvia turba quasi moritūrum eum miserātur.

Quod ut praedōnes animadvertērunt, abiectis armis ianuae appropinquavērunt et clarā voce Scipiōni nuntiavērunt (incredibile audītū!) virtūtem eius admirātum se venisse. Haec postquam domestici Scipiōni rettulērunt, is fores reserāri eosque intromitti iussit.

Etsi super vestem eārum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulāvit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentiōnem aetātis. Tum interrogāvit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiēcit: «Non dubito quin calva esse nolis».

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων «**Quod ... iussit**» και «**Etsi ... nolis**».

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Για καθεμιά από τις προτάσεις της **Στήλης Α** να καταγράψετε το γράμμα της **Στήλης Β** που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. «Γενέθλιος» χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας θεωρείται το έτος	α. 240 π.Χ. β. 100 π.Χ. γ. 31 π.Χ.
2. Οι Ρωμαίοι ανοίγουν έναν δημιουργικό διάλογο με τα ελληνικά πρότυπα μέσω της πρόσληψης και του	α. εγκυκλοπαιδισμού. β. αρχαϊσμού. γ. ανταγωνισμού.
3. Το πρώτο λογοτεχνικό είδος που ωριμάζει στη Ρώμη είναι	α. το έπος. β. η ελεγεία. γ. η κωμωδία.

4. Από τους παρακάτω λογοτέχνες με την ελεγειακή ποίηση δεν ασχολήθηκε	α. ο Τίβουλλος. β. ο Βεργίλιος. γ. ο Προπέρτιος.
5. Το έπος <i>Μεταμορφώσεις</i> συνέγραψε ο Ρωμαίος ποιητής	α. Οβίδιος. β. Κάτουλλος. γ. Οράτιος.

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε στα παραπάνω αποσπάσματα μία ετυμολογικά συγγενή λέξη της λατινικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
εμπόδιο, διάγνωση, τρακτέρ, Ιανουάριος, υπέροχος.

Μονάδες 10

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

pedes	: την κλητική του ενικού αριθμού
his	: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
castra	: τη δοτική στον ίδιο αριθμό
tristis	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού στον συγκριτικό και τον υπερθετικό βαθμό του ίδιου γένους
Quod	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
clarā	: τους τρεις βαθμούς του επιρρήματος
incredibile	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
fores	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
vestem	: την αφαιρετική στον ίδιο αριθμό
tempus	: την κλητική στον άλλο αριθμό
ego	: τη δοτική στον άλλο αριθμό στο β' πρόσωπο
pater	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 15

Γ2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

Discurrens	: την αιτιατική στο σουπίνο
adgnōvit	: το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
extractum	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην άλλη φωνή
adduxit	: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

moritūrum	: το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού
miserātur	: το απαρέμφατο του μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
abiectis	: το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή
rettulērunt	: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην άλλη φωνή
iussit	: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
deprehendit	: τις μετοχές του ρήματος στην ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους στην ίδια φωνή
dissimulāvit	: το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
esse	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα
mallet	: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική του υπερσυντέλικου
nolis	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα

Μονάδες 15

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

latentem, tristis, Scipiōni (το δεύτερο του κειμένου), **reserāri, sermonibus.**

Μονάδες 10

Δ1β. «**Ab his in castra [is] delātus est tristis et trepidus**»: να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 5

Μονάδες 15

Δ2α. «**[Praedōnes] Scipiōni nuntiavērunt virtūtem eius admirātum se venisse**»: να δηλώσετε τον σκοπό με τη χρήση των προθέσεων *causa* και *ad* (μονάδες 4), καθώς και με δευτερεύουσα τελική πρόταση (μονάδες 3).

Μονάδες 7

Δ2β. «**Haec postquam domestici Scipiōni rettulērunt**»: να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2) και να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδες 2). Στη συνέχεια να συμπτύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή (μονάδες 3).

Μονάδες 8

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 17.00.

**ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**